KILPAILUJÄRJESTÄJÄN OPAS

SKHH ry

SISÄLLYS

ALUKSI 3

KILPAILUJEN SUUNNITTELU 4

- **Kilpailupaikka** 4
- **Ajankohta** 5
- **Kilpailujen sisältö** 5
- **Aikataulu** 7
- **Budjettisuunnitelma** 7
- **Yleinen kalusto** 8
- **Lajikohtainen kalusto** 9

JÄRJESTÄJÄT 10

- **Vaatimukset ja vastuu** 10
- **Roolit ja vastuualueet** 11

KILPAILUKUTSU 11

- **Sisältö** 11
- **Julkaisupaikat ja mainostus** 12

KILPAILUPÄIVÄ 13

- **Valmistautuminen kilpailupäivään** 13
- **Ennen kilpailijoiden saapumista** 14
- **Kisapäivän kulku** 15
- **Ongelmatilanteet ja niihin varautuminen** 15
- **Kilpailujen jälkeen** 16

LOPUKSI 17

1. ALUKSI

Keppihevosharrastuksen yksiä tunnusmerkkejä on itse tekeminen. Me harrastajat teemme kaiken tässä harrastuksessa – meillä ei ole juurikaan harrastuksen ulkopuolisia tahoja, jotka järjestäisivät harrastus- ja kilpailutoimintaa, vaan niistä vastaavat harrastajat itse. Suomen Keppihevosharrastajat ry:tä pyörittävät asialleen vannoutuneet harrastajat, ja yhdistyksen motoksi onkin muotoutunut ”harrastajilta harrastajille”.

Kilpailujen järjestäminen ja niihin osallistuminen on yksi osa keppihevosharrastusta. Vuosien aikana kilpailut ovat kehittyneet yhä suuremmiksi, järjestelmällisemmiksi ja laadukkaammiksi tapahtumiksi. Olemme yhdistyksenä hyvin ylpeitä tästä. Toisaalta nykypäivän odotukset ja paineet kilpailuja kohtaan ovat myös suurempia. Toivomme, että jokainen halukas uskaltaisi ja osaisi pitää toimivat kilpailut.

Tämän vuoksi olemme koostaneet tämän oppaan kilpailujärjestäjiä varten. Oppaan tekijöillä on kokemusta keppihevoskilpailuista niin järjestäjän kuin kilpailijankin näkökulmasta, pikkukisoista Suomenmestaruuskilpailuihin asti. Oppaassa on lisäksi käytetty erilaisia lähteitä, kuten some- ja blogikirjoituksia, ja se on luetettu ennen julkaisua useammalla kokeneella harrastajalla. Kiitämme oikoluvusta Tiina Aikiota. Nimensä mukaisesti kyseessä on opas, eli tätä ei ole tarkoitettu kilpailujärjestyksen säännöstöksi: oppaan tarkoituksena on toimia työkaluna ja apuvälineenä kilpailujärjestäjille.

Rohkeasti järjestämään kilpailuja!

Harrastajilta harrastajille,

Suomen Keppihevosharrastajat ry

Vilma Virtanen
Julia Mikkonen
Anne Takala

Kuvitus: Saija Leed, Leed Design 2020

2. KILPAILUJEN SUUNNITTELU

"Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty"

Olet päättänyt järjestää keppihevoskilpailut yksin tai esimerkiksi kaverisi kanssa. Sinulla saattaa olla jo paljon ideoita liittyen kilpailuihin, mutta et ole oikein varma, mistä nyt sitten pitäisi oikein aloittaa. Ensisijaisesti kannattaa päättää kolme asiaa: **MMM – mitä, missä ja milloin**. Tämän jälkeen on helpompi lähteä suunnittelemaan kilpailuja tarkemmin. Ideoita kuitenkin kannattaa ottaa ylös jo heti alkuvaiheessa!

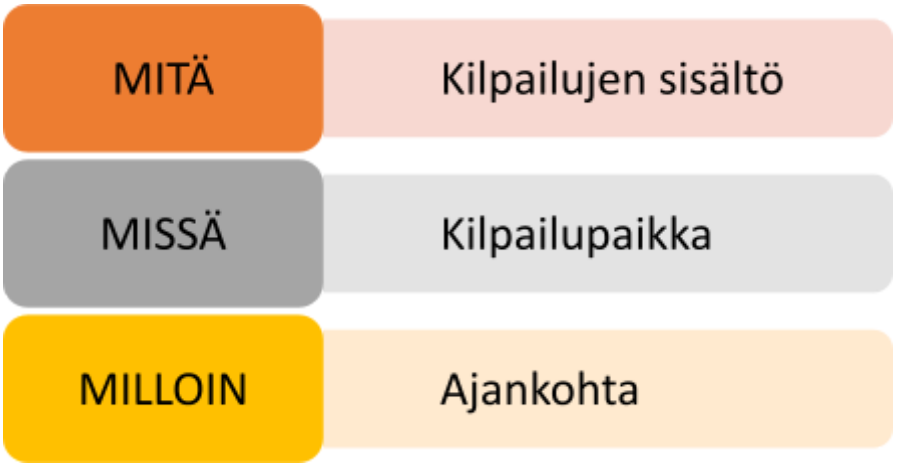

2.1. Kilpailupaikka

Ennen kun kisoja aikoo järjestää, on hyvä miettiä kilpailupaikka valmiiksi. Kilpailupaikan valinnassa kannattaa ottaa muutamia asioita huomioon. Millainen budjetti sinulla on? Millaista osallistujamäärää tavoittelet/odotat? Kilpailupaikkana voi toimia esimerkiksi oma piha, jos se on tarpeeksi tilava, ja pohja tasainen sekä turvallinen.

Kunnat ja kaupungit tarjoavat yleensä liikuntatilojaan kuntalaisten käyttöön. Ota selvää siis asuinpaikkasi urheilukentistä ja liikuntasaleista!

Kilpailupaikalle on ensisijaisesti mahduttava kilpailukenttä sekä tilaa kilpailijoille ja mahdollisille katsojille. Paikka riippuu toki myös lajista/lajeista. Jos järjestää esimerkiksi kenttäkisoja, kisapaikalla tai vähintäänkin sen lähistöllä täytyy olla joku paikka maastoesteille. Maastoesteet voi sijoittaa esimerkiksi metsään, mutta tällöin kannattaa varmistaa ettei reitti ole liian vaarallinen (esimerkiksi juuria tai kiviä, joihin voi kompastua).

Kilpailukentän **pohjan** on oltava vähän joustava eli kimmoisa, ja tasainen. Se ei saa olla liukas, kuoppainen, ala- tai ylämäki, eikä kova. Etenkin nopeita käännöksiä sisältäviä lajeja ei suositella pohjalle, missä on paljon jalan alla liikkuvaa irtosoraa. Hyviä pohjia ovat usein liikuntasalien lattiat ja ulkona hiekkakenttä, esimerkiksi jalkapallokenttä. Huonoja pohjia ovat esim. betoni, asfaltti, liian upottava hiekka (esimerkiksi oikeilla hevosilla käytettävät ratsastuskentät), sorapohja ja liukas tai märkä nurmikko. Luonnonnurmi- tai tekonurmi voi olla hyvä pohja pelkissä koulukisoissa, mutta esteillä se voi olla vaarallinen liukkauden vuoksi. Sama koskee joidenkin ulkotilojen, , kuten yleisurheilustadioneiden, urheilupinnoitteita, jotka muuttuvat kastuessaan liukkaiksi.

Kilpailupaikassa kannattaa ottaa huomioon myös **kulkuyhteydet**. Onko paikalle helppo päästä autolla, onko kilpailupaikka syrjässä? Saako autoja parkkeerattua kisapaikan läheisyyteen? Pääseekö kilpailupaikalle

bussilla tai muilla julkisilla kulkuvälineillä? Helpossa paikassa sijaitseva kilpailupaikka vetää puoleensa enemmän kisaajia, mutta määrään voi vaikuttaa myös kisojen muut puitteet, joita käsitellään oppaassa myöhemmin.

Kilpailupaikan **puitteet** on myös hyvä listata ja miettiä. Onko lähellä kauppaa, josta kilpailijat voivat ostaa eväitä, mitä tiloja kilpailupaikalla on käytettävissä (vessat, pukukopit)? Mitä irtaimistoa se tarjoaa sinulle (pöytiä, tuoleja, penkkejä)? Tee kilpailupaikasta selkeä kartta, jotta vierailijat tietävät mistä löytyy esimerkiksi verryttelykenttä, kisakenttä, vessa yms. Kilpailupaikalla on myös hyvä tukkia/merkitä kielletyt ovet ja alueet uteliailta, jottei kisajärjestäjille koidu tästä ylimääräistä ongelmaa ja häiriötä.

2.2. Ajankohta

Ajankohta on ensimmäisiä asioita jotka päätetään kisoja järjestäessä. Päivämäärä lyödään lukkoon, ja siitä pidetään kiinni. Ei kannata vaihdella päivää, tai ottaa montaa eri vaihtoehtoa päiville.

Ajankohtaa kannattaa ajatella myös kilpailupaikkaa miettiessä. Halvempaa budjetin kannalta on järjestää kilpailut ulkona, jolloin ajankohdaksi sopii tietenkin kevät, kesä tai alkusyksy. Ulkokisoja suunnitellessa kannattaa myös varautua säähän. Jos sataa, kannattaa kisapaikalla olla sateensuojia katsojille sekä kisaajille.

Salin tai hallin vuokraaminen voi olla rahareikä, mutta sisäkisat vetävät enemmän väkeä puoleensa etenkin talvikaudella. Tällöin kilpailut kannattaa pitää esimerkiksi viikonloppuna. Jos haluaa järjestää isompia kisoja, ja toivoo väkeä saapuvan paikalle enemmän, kisat kannattaa pitää esimerkiksi lomilla. Suosituin aika järjestää kisoja on luonnollisesti kesälomalla; tällöin kilpailijoilla on aikaa treenata, ja matkustaa kilpailupaikalle kauempaakin.

2.3. Kilpailujen sisältö

Lajit ja luokat

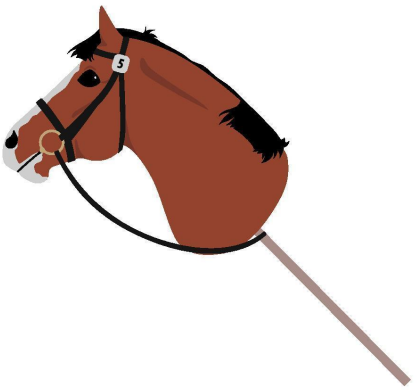

Mitä luokkia ja lajeja kilpailut tarjoavat? Ovatko kyseessä johonkin lajiin painottuneet kilpailut, kuten estekisat tai koulukisat, vai otetaanko mukaan laajemmin eri lajeja? Suunnittele luokat sen mukaan, mihin sinulla on **tuomari** ja **puitteet**. Maastoestekisoja on vaikea pitää, jos paikalle ei pysty rakentamaan yhtään maastoestettä. Tuomarin voit löytää myös järjestäjäporukan ulkopuolelta. Selaamalla esimerkiksi yhdistyksen virallisten tuomarien listaa voit saada kilpailuihin taitavan tuomarin vaikka näyttelyihin, jos ne eivät ole omaa osaamisalaasi. SKHH ry suosittelee vähintään tuomarin kisapäivän kulujen korvaamista.

Mitä **arvostelumenetelmiä** ja -lomakkeita luokissa käytetään? Esteratsastuksen luokkia voidaan arvostella virhepisteiden perusteella (arvostelu A) tai ajan perusteella (arvostelu C). A- ja C-arvosteluista on myös monia eri variaatioita, joten ilmoita arvostelumenetelmä selkeästi. Kouluratsastuksessa kannattaa käyttää valmista ratapaperia, jossa on paikka jokaisen arvostelukohdan numerolle ja kommenteille. Küria tai muita freestyle-luokkia varten mallia voi ottaa vaikka SKHH ry:n SM-kilpailuissa käyttämästä lomakkeesta. Lännenratsastukseen voi käyttää esimerkiksi SRL:n arvostelupöytäkirjaa. Virallisten näyttelyiden arvostelulomake löytyy SKHH ry:n nettisivuilta, josta voit tulostaa sen virallisen tuomarin käyttöön.

Lisätietoa arvostelumenetelmistä löydät SKHH ry:n ja SRL:n kilpailusäännöistä!

Palkinnot

Kuinka monta ratsukkoa kussakin luokassa sijoittuu? Sijoittuneiden määrä kannattaa suhteuttaa osallistujamäärään sekä mahdollisesti luokan vaativuustasoon. SKHH ry:n virallisissa näyttelyissä luokanvoittajien määrä määritetään seuraavasti:

LKV1 1 - 3 osallistujaa
LKV1-2 4 - 5 osallistujaa
LKV1-3 6 - 7 osallistujaa
LKV1-4 8 - 9 osallistujaa
LKV1-5 10 -> osallistujaa

Taulukkoa voi soveltaa haluamallaan tavalla myös muihin lajeihin, esimerkiksi 1-10 osallistujaa: 3 sijoittuu - 10-20 osallistujaa: 4 sijoittuu - 20-30 osallistujaa: 5 sijoittuu.

Millä sijoittuneet palkitaan? Yleisimpiä palkintoja ovat ruusukkeet ja pokaalit. Lisäksi kisoissa voi jakaa vaikka mitaleja, kukkia, tavarapalkintoja ja diplomeita. Suhteuta palkinnot ja niiden määrä kisamaksuun - edullisimmalla kisamaksulla pärjäät vaikka vaatimattomin ruusukkein, kalliimpien kisojen osallistujat odottavat jo myös palkinnoilta enemmän.

Mikäli suunnittelet jakavasi kisoissa herkku- tai karkkipalkintoja, otathan huomioon erityisruokavaliot, kuten keliaakikot ja vegaanit!

Turvallisuus

Turvallisuus tulee myös ottaa huomioon kilpailuja suunnitellessa. Suosittelemme, että kilpailuilla olisi täysi-ikäinen vastuuhenkilö, alaikäisten järjestäjien tapauksessa esimerkiksi jonkun huoltaja(t). Jokaisen olisi hyvä tietää hieman liikuntavammojen ensiavusta. Varmista, että kisapaikka olisi mahdollisimman turvallinen: älä aiheuta turhia riskejä huonolla pohja- tai kalustovalinnalla. Tutustu sisätiloissa hätäpoistumisteiden ja sammuttimien sijaintiin. Jos osallistujia ei ole vakuutettu kisajärjestäjän toimesta, muista informoida heitä siitä esimerkiksi kilpailukutsussa tai nettisivuilla.

2.4. Aikataulu

Aikataulutus on tärkeää kisojen sujuvuuden vuoksi. Aikataulun suunnittelussa on otettava huomioon lajit, joissa kisataan. Estekilpailut sujuvat yleensä jouhevammin ja nopeammin kuin kouluratsastuskilpailut. Tyyliesteluokat vievät kauemmin aikaa kuin aikaesteluokat.

Aikataulutus kannattaa tehdä miettien sitä, montako luokkaa aikoo järjestää, paljonko luokissa on kilpailijoita , ja kauanko aikaa on käytössä. Sisäkisoissa on otettava huomioon varausajan rajallisuus. Riittääkö kaikki aika kisapaikan rakentamiseen, itse kisoille, sekä purkamiseen ja siivoamiseen? Luokkien tuomarointia kannattaa myös miettiä. Jos kisoissa on vain yksi tuomari, jaksaako hän tuomaroida montaa luokkaa peräkkäin? Kuinka kauan yhden ratsastajan suoritus kestää? Kauanko tuomari tai sihteeri kirjaa tuloksia ratsastajien välissä?

Aikataulutuksessa on otettava huomioon suoritusten ja tuomaroinnin lisäksi myös mm. huoltotauot, esteiden tai muun kaluston siirtäminen, mahdollinen kentän huolto (lanaus/haravointi) ja palkintojenjaot. Aikatauluun kannattaa ujuttaa myös muutama tauko - ne luovat myös joustovaraa, mikäli aikataulusta ollaan jäljessä.

2.5. Budjettisuunnitelma

Budjetti – kuulostaako vaikealta? Sitä se suinkaan ei ole, vaan kyse on yksinkertaisuudessaan tuloista ja menoista sekä niiden tasapainosta. Kilpailujen järjestäminen vaatii rahaa, ja budjetin avulla pystyt suunnittelemaan kilpailut, joissa et jää itse maksumieheksi. Tavoitteena kannattaa pitää vähintään kulujen kattamista kilpailujen tuotoilla (+/- 0), mutta mukavaa toki on, jos järjestämisestä saa vähän vaivanpalkkaakin.

Tulot (+)

Kilpailumaksut
Myyntipöytämaksut
Buffet
(Sponsorointi)
(Pääsymaksut)

Menot (-)

Salivuokra
Bensakulut
Palkinnot
Buffet-myytävät
Tarvikkeet
Tuomarien korvaukset

Keppihevoskilpailujen **tuloja** ovat yleensä kilpailumaksut sekä myyntipöytämaksut. Buffetilla voi saada myös pientä tuottoa, etenkin jos innostuu leipomaan ja valmistamaan myytäviä itse! Isommissa tapahtumissa, kuten SM-kilpailuissa tuloja voidaan saada myös pääsymaksuin ja sponsorituloin. Yleensä tavallisten kilpailujen suhteen kuitenkaan pääsymaksujen periminen ei ole kannattavaa. Rahasponsorit ovat harvinaisia, mutta

sponsorin kautta voi saada esimerkiksi (tavara)palkintoja. Yksi mahdollisuus on harkita yhteistyötä toisen toimijan, esimerkiksi paikallisen 4H-kerhon kanssa.

Suurimpia **menoja** ovat mahdollinen salivuokra, palkintokulut ja muut tarvikekulut. Kilpailuihin saa helposti upotettua suuriakin summia rahaa, jos vuokraa kalliin kisapaikan, tilaa uudet palkinnot ja ostaa esimerkiksi kukkasia koristeiksi. Jos kaiken joutuu hankkimaan uutena, on vaikea päästä omilleen ensimmäisillä kisoilla. Kannattaakin miettiä, miten kuluja voi karsia tinkimättä kisojen laadusta: Saisitko lainaan esimerkiksi vanhemmilta kesäkukkia esteradan koristeiksi? Näitkö juuri netissä myytävänä vanhoja koiranäyttelypalkintoja? Pystyisitkö lainaamaan esteitä tai koulukirjaimia kaveriltasi? Menojen suhteen kannattaa varautua aina myös yllättäviin kuluihin. Ehkä sakset jäivät kotiin, ja joudut ostamaan ne kisapaikan vieressä olevasta kaupasta, tai kilpailija astuu vahingossa puomin tai koulukirjaimen päälle, joka oli sinulla vain lainassa. Varaamalla budjettiin hieman joustovaraa pienet vastoinkäymiset eivät kaada kisojen taloutta.

Raha-asioissa kannattaa olla aina tarkkana, erityisesti silloin, jos kilpailuja järjestetään useamman ihmisen voimin. Kirjatkaa ylös kaikki, mitä kukin järjestäjä on rahallisesti tai muuten rahanarvoisesti kisoihin panostanut. Kuka tilasi ja maksoi palkinnot, entä kuka hoiti salivuokran? Kuka lahjoitti tavarapalkinnoksi itsetekemiään varusteita? Kuka kuskasi autollaan koko järjestäjäporukkaa kisapaikkaa etsiessä? **Sopikaa etukäteen yhdessä, miten kilpailuista saatavat voitot jaetaan teidän kesken.**

3. TARPEISTO

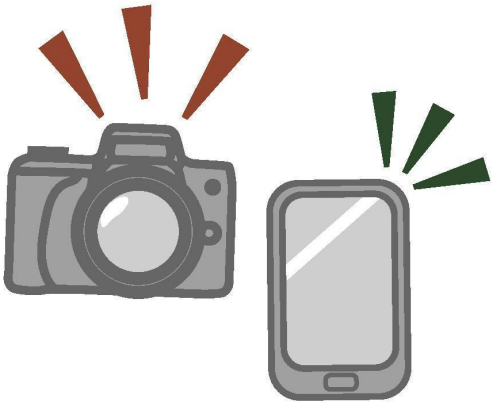

Yksi hyvin olennainen asia kilpailujen järjestyksessä koskee tarpeistoa. Tarpeistosta kannattaa pitää kirjaa: **mitä kaikkea on jo, ja mitä kaikkea pitää hankkia kilpailuja varten?** Näitä asioita kannattaa pohtia, sillä esimerkiksi estetolppien määrä vaikuttaa ratasuunnitteluun, eikä kilpailupäivänä ole kiva herätä siihen, että paikalta puuttuu jotain todella olennaista.

3.1. Yleinen kalusto

Lajista riippumatta kisapaikalle tarvitaan yleensä tiettyjä asioita. Seuraava lista sisältää tarpeellisia sekä vähemmän tarpeellisia asioita. Loppukädessä järjestäjä päättää, mitä kokee kilpailuissa tarvittavan.

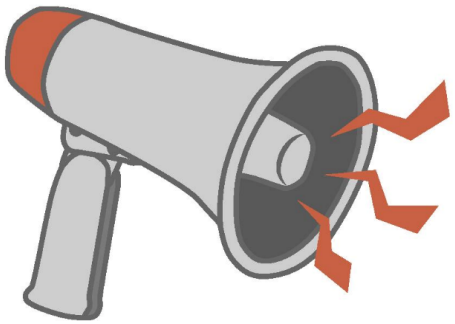

Yleisesti kilpailuissa kannattaa ja voi olla:

- Istumapaikkoja katsojille
- Jätesäkkejä tai roskapusseja
- Sakset, narua, teippiä, paperia, tusseja, kyniä
- Rahalipas ja vaihtorahaa kilpailumaksuihin
- Kylttejä: opasteet kisapaikalle ja kisapaikalla
- Lähtölistat ja radat näkyvillä joko seinillä ja/tai netissä
- Ensiaputarvikkeet

- Tuomarinpöytä ja -tuoli(t)
- Tuomarin välineet: ajanottotarvikkeet, laskin, tuomarointipaperit
- Lähtömerkki: pilli, kello, sanallinen?
- Palkinnot: varautuminen myös mahdollisiin jaettuihin sijoihin

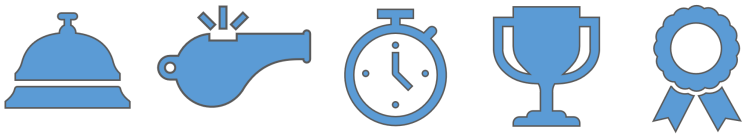

Tarpeen mukaan myös:

- Kentän rajaustarpeet: aidat/puomit/nauha/lippusiima
- Mittanauha/rullamitta estekorkeuden/kouluradan mittaamiseen
- Koristeita
- Palkintopöytä
- Palkintotarjotin
- Myyntipöytiä
- ”Buffet”: pöytä, myytävät, tarjoiluastiat, hinnastot, vaihtokassa, kertakäyttöastiat, servietit
- Kamera, kannettava tietokone
- Kaiutin, megafoni

3.2. Lajikohtainen kalusto

Kun olet päättänyt missä lajeissa kilpailuissa kisataan, täytyy miettiä, mitä kalustoa luokkien toteuttamiseen tarvitaan? Alta löydät tavallisimpia tarvikkeita, joista voit kerätä itsellesi oman listan.

Esteluokkiin tarvitaan:

- Esteet: tolpat, puomit, mahdolliset erikoisesteet
- Estenumerot
- Sekuntikello
- Tötteröt: lähtö-/maalilinjan tai kiellettyjen reittien merkitseminen
- Lippu liputtamista varten
- (Punaiset ja valkoiset esteliput)

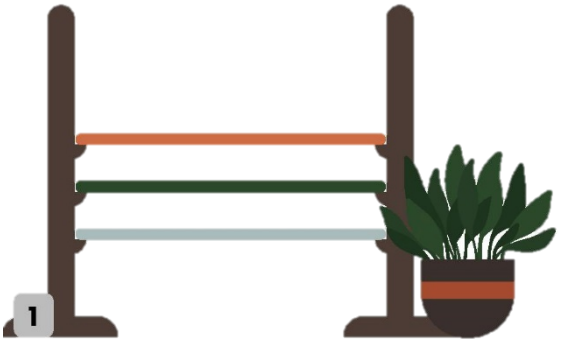

Koululuokkiin tarvitaan:

- Kentän rajaus: esimerkiksi puomit, kouluaidat, nauha/lippusiima
- Koulukirjaimet tai merkit kirjainten kohdalle
- Tuomarin välineet: arvostelupaperit, kyniä, kumi, laskin, (kannettava tietokone), (kamera ja jalusta)

Muiden lajien kalustoa:

- Hevosteline (näyttelyt)
- Tynnyrit (barrel racing)
- Tötteröt, puomit, silta, portti jne. (agility, western-lajit)

4. JÄRJESTÄJÄT

Kuka tahansa voi järjestää kilpailut. Kilpailut voi järjestää yksinkin, mutta helpompaa on kuitenkin, jos järjestäjiä on useampi. Töiden ja vastuun jakautuminen tekee projektista kevyemmän, jos ryhmä toimii hyvin. Kokemattomalle järjestäjälle on hyötyä käydä ensin itse muutamissakin kilpailuissa joko katsojana tai kilpailijana. Kokemukset muiden kilpailuista saattavat auttaa suunnittelemaan omia kilpailuja.

4.1. Vaatimukset ja vastuu

Tietyt ominaisuudet ovat tärkeitä ja/tai hyödyllisiä kilpailujärjestäjälle. Näitä ovat mm.

- **Innokkuus:** kiinnostus ja perehtyneisyys aihetta kohtaan
- **Yhteistyötaidot:** toimiminen sekä toisten järjestäjien että kävijöiden kanssa
- **Sitoutuneisuus:** vastuun kantaminen omasta työstä
- **Puolueettomuus:** rehellisyys ja yhdenvertaisuus

Kilpailujärjestäjällä on vastuu kilpailujen kulusta. Järjestäjällä on myös vastuu puuttua epäkohtiin, esimerkiksi jonkun osallistujan häiritsevään tai sääntöjenvastaiseen käytökseen. Kilpailijat sekä muut kävijät odottavat kilpailujärjestäjiltä fiksua käytöstä. Kilpailijoita tulee kohdella tasavertaisesti: esimerkiksi omia kavereita ei voi suosia.

Suosittelemme, että kilpailuilla olisi myös joku täysi-ikäinen vastuuhenkilö, alaikäisten järjestäjien tapauksessa esimerkiksi jonkun huoltaja(t). Paikalla kannattaa olla myös ensiaputaitoinen henkilö. Mahdollisesti tarpeellisia ensiaputarvikkeita ovat esimerkiksi laastarit ja haavanpuhdistusvälineet, kompressiositeet ja kylmäpussit. Tietoa liikuntavammojen ensiavusta löytyy esimerkiksi UKK-instituutin sivuilta.

4.2. Roolit ja vastuualueet

Jotta yhteistyö järjestäjäporukassa toimisi mahdollisimman jouhevasti ja tehokkaasti, kannattaa sopia yhdessä jokaiselle oma rooli ja jakaa vastuualueet. Näin kaikille on selvää, kuka hoitaa mitäkin, eikä väärinkäsityksiä synny. Vastuualueet ja työnkuvat kannattaa kerätä esimerkiksi listaksi, josta ne jaetaan järjestäjien kesken yhteistuumin. Tässä vaiheessa saatetaan myös huomata, että mukaan tarvitaan esimerkiksi lisää järjestäjiä ja tuomareita. Kannattaa myös tehdä varasuunnitelma jonkun henkilön estymistä varten.

SKHH ry suosittelee kilpailujen tuomariksi yhdistyksen virallista tuomaria tai viralliset säännöt hyvin tuntevaa henkilöä. Lista virallisista tuomareista on löydettävissä yhdistyksen nettisivuilta. Yhdistyksen virallinen valmentaja- ja tuomarikoulutus järjestetään internetissä vuosittain.

Etenkin järjestäjäporukan ulkopuolisen tuomarin kanssa kannattaa sopia tarkasti tuomarille kuuluvat velvollisuudet. Kuka huolehtii esimerkiksi tuomarointipapereista tai palkintojenjaosta? Kenen vastuulla tulosten julkaisu on?

Kilpailujen järjestämisen rooleja ovat esimerkiksi:

- Pääjärjestäjät: kuka vastaa loppukädessä kilpailuista
- Tuomarit: jokaisen luokan tuomari kannattaa olla ajoissa selvillä.
- Ajanottaja
- Kuuluttaja
- Kirjuri/sihteeri
- Puominnostaja
- Liputtaja
- Ratamestari/-suunnittelija
- Somevastaava
- Ilmoittautumisvastaava
- Kanslia
- Buffet: valmistelija, myyjä
- Ensiapu
- Täysi-ikäinen vastuuhenkilö, jolla mielellään auto käytössä

5. KILPAILUKUTSU

Kilpailujen suunnittelua aloittaessa päätettiin, missä, milloin ja mitä järjestetään. Nämä asiat tulee kertoa myös kilpailijoille! Kilpailukutsun tarkoitus on kerätä yhteen tiivistetysti tärkeimmät tiedot tapahtumasta.

5.1. Sisältö

Kilpailukutsussa on tultava selkeästi ilmi:

- **missä** kisat järjestetään (eli tarkka osoite)
- **milloin** kisat pidetää ja milloin ne alkavat
- milloin voi saapua paikalle, miten voi saapua paikalle autolla, kulkeeko julkinen liikenne lähelle kisapaikkaa
- **mikä/mitkä** kisojen lajit ovat, mitä luokkia kisoissa on tarjolla
- mitä sääntöjä kisoissa on (luokat ja yleiset järjestyssäännöt)

- ➢ miten kilpailuihin ilmoittaudutaan ja paljonko osallistuminen maksaa
- ➢ järjestäjät ja heidän yhteystietonsa

Erityisen tärkeää on ilmoittaa kisojen tarkka paikka. On hyvä tehdä esimerkiksi kartta, josta käy selvästi ilmi mistä pääsee kisapaikalle. Etenkin jos kisat ovat sisätiloissa, esimerkiksi koulun liikuntasalissa, on erityisen tärkeää tehdä tarkat opasteet siitä mistä ja miten sisälle pääsee. Tarpeellisia tietoja ovat myös minne voi parkkeerata autoja ja mistä löytyvät vessat, kisakanslia, verryttelykentät ynnä muut.

Myös eri luokat on hyvä selventää selkeästi. Kerrothan luokkien tiedot jo kutsussa! Tietoja voivat olla esimerkiksi arvostelumenetelmä ja korkeus. Kerro myös luokissa käytettävät kilpailusäännöt - löydät SKHH ry:n viralliset lajikohtaiset kilpailusäännöt nettisivuilta (linkki). Erilaisia mestaruusluokkia järjestäessä on hyvä selventää mestaruuden kohde. Onko kyse kisojen omasta mestaruudesta, jonkin kepparitallin mestaruudesta, vai onko luokka virallinen aluemestaruusluokka? Aluemestaruusluokat järjestetään aina SKHH ry:n alaisuudessa, ja niistä voi lukea lisää SKHH ry:n nettisivuilta (linkki).

5.2. Julkaisupaikat ja mainostus

Missä kisakutsu sitten kannattaa julkaista? Nykyään yleisenä tapana on luoda kilpailuille oma Instagram-tilinsä tai jopa kokonaiset nettisivut. Kun kaikki tieto löytyy samasta paikasta, kiinnostuneita kilpailijoita on helpompi houkutella kisoihin. Alta löydät suosituimpia paikkoja julkaista ja löytää kisakutsuja.

Instagramissa kilpailukutsu kannattaa tägätä yleisesti käytössä olevalla hashtagilla #keppihevoskilpailutxxxx, jossa korvaat x-kirjaimet oikealla vuosiluvulla, esimerkiksi #keppihevoskilpailut2021. Tämän tägin lisäksi käytössä on myös muita kisa-aiheisia tägejä, kuten #kepparikisatxxxx, #keppihevoskisat, #kepparikisat jne… Tutki Instagramia ja muita sosiaalisen median kanavia ja mainosta kisojasi omalla tililläsi. Voit myös pyytää

ystäviäsi jakamaan kutsua heidän seuraajilleen! **Facebookissa** kutsua voi jakaa keppihevosaiheisissa ryhmissä, kuten Keppihevoset-ryhmässä.

SKHH ry:n tapahtumakalenteri on ilmainen alusta kaikille keppihevosaiheisille tapahtumille. Kalenterin löydät skhhry.fi-sivustolta kohdasta ”Toiminta>Tapahtumat” (linkki). **Keppihevosdiscordissa** (Kepparidisco) on tapahtumille oma kanavansa, #tapahtumailmoitukset. Voit lisätä kilpailukutsun sinne helposti viestillä.

Omat nettisivut ovat selkein vaihtoehto jakaa tietoa kisoista. Kisoille tarkoitettu sivusto kokoaa kaikki tärkeät tiedot yhteen paikkaan, ja on myös saavutettavissa ilman sometilejä. Somessa voi jakaa silloin lyhyempiä mainoksia ja herätellä kilpailijoiden mielenkiintoa esimerkiksillä kuvilla palkinnoista. Ilmaisia ja helppokäyttöisiä nettisivualustoja löytyy useita, esimerkiksi Weebly, Wordpress, Wix, Webnode ja Blogger.

6. KILPAILUPÄIVÄ

Etukäteisvalmistelujen jälkeen koittaa vihdoin se odotettu päivä, nimittäin itse kilpailupäivä! Valmistautumalla hyvin tapahtuma sujuu sutjakkaasti, ja pääset nauttimaan kilpailujärjestyksen ilosta. Perhosia saattaa olla vatsassa kokeneemmallakin järjestäjällä, mutta luota itseesi – hyvin se menee!

6.1. Valmistautuminen kilpailupäivään

Useampaa kuukautta ennen:

Etsi ja mahdollisesti varaa mahdollinen kilpailupaikka. Selvitä onko kilpailupaikalle mahdollista päästä julkisilla kulkuyhteyksillä ja miten parkkeeraus onnistuu. Päätä millaisia luokkia haluat järjestää ja varmista, että sinulla on siihen tarvittava kalusto käytettävissäsi. Jos järjestetään kouluratsastusluokkia, joissa on käytössä valmis rata, tulisi se julkaista. Ruusukkeet on hyvä tilata myös hyvissä ajoin, mieluusti vähintään kuukautta ennen, jotta ne varmasti ehtivät perille. Kisojen markkinointi on myös syytä aloittaa ajoissa, jotta se tavoittaisi halutun määrän kilpailijoita.

Viimeistään viikkoa ennen:

Suunnittele esteluokkien radat. Tämän voi suorittaa jo aikaisemminkin, mutta se olisi hyvä tehdä ajatuksella ja ajan kanssa. Palkintojen pitäisi olla saapunut tähän mennessä tai pitäisi olla varmuus siitä, että ne ehtivät perille ajoissa.

Ennen kilpailupäivää olisi hyvä luoda aikataulu ja sen pohjalta antaa arviota kisaajille kisapäivän kestosta. Jos kisoissa on paljon erilaisia luokkia, kuluu aikaa enemmän ja sitä voi olla vaikeampaa arvioida. Etenkin jos ei ole aiemmin järjestänyt kisoja, voi aikatauluttaminen tuntua haastavalta. Tällaisesta tilanteesta tulisi myös tiedottaa kisaajia jo etukäteen, jotta he voivat varautua pidempäänkin kestävään kisapäivään. Aina voi arvioida kisapäivän keston hieman pidemmäksi, jolloin kauempaakin saapuvat ehtivät varmasti mahdollisiin julkisiin kulkuyhteyksiin ja jotta jokainen osaisi varata itselleen tarpeeksi evästä. Tärkeää olisi kuitenkin yrittää pitää kisat mahdollisimman tiiviinä ja aikataulussa, sillä pitkään venyneet kisat alkavat herkästi väsyttää kisaajia kuin järjestäjiäkin. Hyvin paljon etukäteen loppuneet kisat ovat myös huono asia, mutta jos tällainen tilanne vaikuttaa tapahtuvan, voi esimerkiksi luokkien välissä yrittää pitää hieman pidempiä taukoja.

Paria päivää ennen:

Sulje ilmoittautuminen ja tee lähtölistat. Jos olet ottanut vastaan alustavia ilmoittautumisia, tulisi ne vahvistaa ilmoittautumisen päättymiseen mennessä. Jotta et unohtaisi kilpailupäivänä ottaa mukaan tai huomioida jotain pientä, mutta oleellista, kannattaa itselleen valmistaa muistilista kisapäivän aamua varten. Joskus kisojen järjestäminen saattaa jännittää ja silloin unohtaa helpommin tärkeitäkin asioita. Muistilistan luominen tuo varmuutta ja selkeyttää ajatuksia.

Jos kisamaksut suoritetaan kilpailupaikalla, hanki tarvittava vaihtokassa. Myös mahdolliseen buffettiin tulisi varata vaihtorahaa.

Edeltävänä päivänä:

Edeltävälle illalle olisi hyvä jättää mahdollisimman vähän tekemistä stressin välttämiseksi ja järjestää aikaa hyville yöunille. Pirteänä järjestäjä on tehokkaampi ja välttää virheet jo etukäteen.

Varmista sääennuste, jos aiot pitää ulkokisat ja kisapaikalla ei ole mahdollista päästä sateensuojaan. Silloin olisi jo kisaajien ilmoittautuessa kerrottava, että kisat järjestetään sään salliessa. Jos säätilanne näyttää todella huonolta, peru kisat ja varmista, että tieto menee kaikille osallistujille.

Jos kilpailupaikalle on mahdollista rakentaa rata jo tässä vaiheessa, on se suotavaa. Siten säästät aikaa itse kilpailupäivältä, jolloin on paljon muitakin asioita huolehdittavana. Muussa tapauksessa pakkaa kalusto ja tarvikkeet ja jätä mahdollisimman vähän pakkaamista kisapäivälle.

6.2. Ennen kilpailijoiden saapumista

Kilpailupaikan rakentamiseen on hyvä varata reilusti aikaa, ja jos se ei ole mahdollista, paljon talkoolaisia avuksesi. Jos aikataulu on tiukka, aloita ensin tärkeimmistä asioista, kuten radan kasaamisesta ja muun kaluston asettamisesta paikalleen. Näin kisaajat voivat aloittaa omatoimisen rataan tutustumisen, vaikka sinulla olisikin vielä muita asioita hoidettavana. Järjestä tuomarinpöytä ja huolehdi, että kaikki tuomarointiin tarvittava on tallessa ja lähettyvillä. Jos kisoissasi on käytössä äänentoistojärjestelmä, varmista sen toimivuus. Lähtölistat olisi hyvä ladata koneelle tai tulostaa, jotta teknisten ongelmien yllättäessä kisoja voidaan jatkaa mahdollisimman nopeasti.

Jos kisoissasi on muitakin henkilöitä työskentelemässä, pidä heidän kanssaan vielä lyhyt palaveri heidän tehtävistään ja varmista, että jokainen on aikataulussa. Tässä vaiheessa ehditte vielä porukalla ratkaista, jos jollakin on ongelmia omassa tehtävässään tai jotain muuta epäselvää. Sopikaa, kuka menee tarvittaessa kisaajia vastaan ja ohjeistaa heidät oikeaan paikkaan. Pitäkää huoli, että kaikilla on positiivinen fiilis, sillä se vaikuttaa olennaisesti kisojen ilmapiiriin.

6.3. Kisapäivän kulku

Ennen luokkien alkamista tulisi kisaajille antaa aikaa tutustua rataan, verrytellä, maksaa osallistumismaksu ja etsiä paikka tavaroilleen. Yhteinen rataan tutustuminen ja sääntöjen läpikäynti on myös suositeltavaa, jotta epäselviä tilanteita voitaisiin ehkäistä. Tässä vaiheessa olisi hyvä myös kertoa yleisistä asioista, kuten vessan sijainnista, hätätilanteen sattuessa käytettävästä poistumisteistä ja ensiavusta vastaavasta henkilöstä.

Jos kilpailuissasi on useamman eri lajin luokkia samalla kentällä, kannattaa näiden **järjestystä** pohtia. Yleensä estekentän kasaaminen vie paljon aikaa, joten esteluokat on suositeltavaa järjestää ensin. Varmista, että sinulla on apua kentän purkuun ja muiden lajien kaluston kasaamiseen, jotta aikaa luokkien välissä ei kuluisi paljoa.

Esteluokat olisi hyvä järjestää aloittaen matalista korkeuksista ylöspäin edeten. Yleensä kisaajat kisaavat useamman luokan ja matalampia esteitä hypätessä loukkaantumisen riski huonon verryttelyn vuoksi on alhaisempi. Joskus viimeisellä minuutilla kisapaikalle saapuneet eivät ehdi verrytellä kunnolla ja tällöin korkeita esteitä hypätessä riskit kasvavat. Sama pätee myös kouluratsastukseen ja muihinkin lajeihin. Huolehdi myös, että verryttelyeste pysyy oikean korkuisena tai jos on mahdollista, tarjoa useampi verryttelyeste, joista vähintään yksi tulisi pitää seuraavaksi alkavan luokan tasolla.

Esteluokissa tolppiin kannattaa merkitä valmiiksi korkeudet, jotta ratahenkilökunnan on helpompi nostaa pudonneet puomit takaisin oikeille kannattimilleen.

Palkintojenjako kannattaa suorittaa mahdollisimman pian luokan päättymisen jälkeen, eikä esimerkiksi vasta kisapäivän lopussa. Näin kauempaakin saapuneet ehtivät saada sijoitustensa mahdolliset palkinnot, jos joutuvatkin lähtemään kisoista aikaisemmin. Tämä on myös mukavampaa niille, jotka haluavat poistua mahdollisimman pian omien suoritustensa jälkeen. Lisäksi luokkien arvosteluun ja sen mahdollisiin virheisiin on helpompi puuttua sekä korjata, kun tapahtumat ovat tuoreessa muistissa ja kaikki luokan osallistujat vielä paikalla.

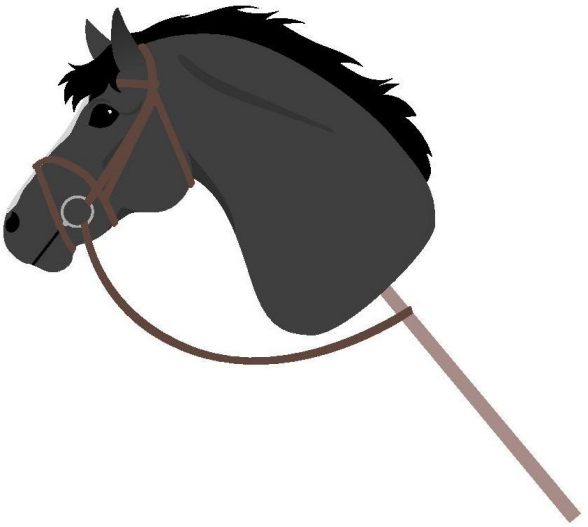

Kun kilpailut päättyvät, varaa aikaa myös siihen, että kisaajilla kuluu aikaa omien tavaroidensa keräämiseen ja pakkaamiseen. Huolehdi löytötavaroiden tiedotuksesta, ennen kuin kisaajat ehtivät poistua. Omaa työtäsi helpottaaksesi muistuta myös roskien keräämisestä. Kiitä kaikkia paikallaolijoita ja kerro myös mahdollisesta palautteenantokanavasta. Varmista myös, että etenkin nuoremmat kisaajat pääsevät kotiin. Talvisin pitkään kylmässä odottaminen huonolla varustuksella ei ole terveellistä.

6.4. Ongelmatilanteet ja niihin varautuminen

Jo ennen kilpailupäivää on hyvä miettiä, miten toimia mahdollisissa ongelmatilanteissa. Hyvällä valmistautumisella ongelmia voi ehkäistä, ja tilanteen tulleessa niihin osaa reagoida paremmin. Tärkeää ongelmatilanteessa on pysyä rauhallisena ja lähteä ratkaisemaan ongelmaa positiivisella asenteella. Pidä mielessä, että inhimillisiä virheitä voi sattua! Kaikkeen ei aina voi varautua, mutta tilanteen ratkaiseminen asiallisesti antaa kilpailijoille hyvän kuvan kilpailuista.

Mahdollisia ongelmatilanteita:

- *Virheellinen tuomarointi, kuten pisteiden yhteenlaskuvirheet.*

Kahden tuomarin käyttäminen kilpailuissa lisää tarkkuutta ja tekee tuomaroinnista tehokkaampaa, sekä kisoista näyttävämmän ja panostetumman oloiset. Oletuksena tietenkin siis, että vähintään toinen tuomareista on kokeneempi, jotta voi tarvittaessa auttaa vähemmän kokenutta tuomaria ja taata tuomaroinnin tason.

Käytä tuomaroidessa laskinta - se nopeuttaa tulosten laskemista huomattavasti ja madaltaa laskuvirheiden todennäköisyyttä. Laske pisteet mielellään kahteen kertaan tai pyydä avuksesi toinen laskija, joka käy tulokset kertaalleen läpi ennen julkistamista.

- *Tekniset ongelmat*

Testaa järjestelmät ennen kilpailijoiden saapumista ja varmista, että akku- tai patterikäyttöisissä laitteissa on tarpeeksi virtaa kisapäivän ajaksi. Jos käytössäsi on sähköiset lähtölistat, tulosta varmuudeksi itsellesi kopiot niistä.

Jos kello ei suorituksen alussa lähdekään käyntiin, keskeytä suoritus välittömästi, pahoittele ja pyydä ratsastajaa aloittamaan alusta. Älä koskaan valehtele tai vääristele tulosta, vaan pyri korjaamaan virhe mahdollisimman nopeasti.

- *Äkillinen sään muuttuminen*

Seuraa sääennusteita ja epävakaata säätä luvattaessa varmista, että kisapaikalta löytyy kisaajille suoja. Jos epäilet, että kaikki kisaajat tavaroineen eivät huonon sään sattuessa mahdu suojaan, harkitse kisapäivän siirtämistä tai peruuttamista.

Varmista myös, että kalustosi kestää tuulen ja sateen, jos päätät järjestää kilpailut vaihtelevissa sääolosuhteissa. Kevyet puomit lähtevät helposti tuulen mukaan ja oikein kovassa tuulessa saattavat heiveröisemmät tolpat kaatua. Jos este hajoaa kesken suorituksen, tulee ratsastajalle antaa uusi yritys tai pudonnut puomi jättää huomiotta virhepisteitä laskiessa.

- *Kiusaaminen*

Kiusaamiseen tai muuhun häiriköintiin tulee puuttua, eikä sitä pidä katsoa sormien lävitse. Kiusaamisen voi lukea toisen kilpailusuorituksen häirinnäksi, joten kiusaajalta voi evätä osallistumisoikeuden ja pyytää tarvittaessa poistumaan paikalta.

6.5. Kilpailujen jälkeen

Hektinen, mutta toivottavasti antoisa kilpailupäivä on ohi. Onnittelut! Toivottavasti oli kivaa, niin sinulla kuin kaikilla muillakin! Pitääkö kisojen jälkeen tehdä vielä jotain? Muutama asia kannattaa vielä jaksaa tehdä kisojen jälkeisellä viikolla, jotta kävijöille jää extratyytyväinen olo ja saat itse täyden hyödyn kisojen järjestämisestä. Vähintään kannattaa **kiittää kaikkia kisoissa olleita!**

Tulokset

Jos et ole julkaissut tuloksia heti kilpailupäivänä, olisi hyvä saada ne näkyville vielä johonkin nettiinkin. Esimerkiksi Google Drive -linkki tuloksiin tai arvostelupöytäkirjojen lähettäminen kisaajille kannattaa hoitaa suhteellisen nopeasti.

Kuvagalleria

Jos kilpailuissasi oli joku, joka otti valokuvia kaikkien käyttöön, voit jakaa myös kuvagallerian linkin osallistujille, tai antaa ohjeet kuvien tiedusteluun kuvaajalta. Kisaajat jakavat mielellään kuvia ja videoita omista suorituksistaan someen, joten esimerkiksi kisojen oma hashtag ei ole pöllömpi idea - näin kilpailusi saavat myös mukavaa mainostusta, josta on hyötyä tulevaisuutta ajatellen!

Palaute

Anna kävijöille mahdollisuus antaa palautetta. Voit pyytää sitä esimerkiksi somepostauksen ja erillisen lomakkeen avulla. Palautteen avulla saat tietoa, miten kisat menivät kävijöiden mielestä: mikä meni hyvin, missä saattaisi olla vielä kehittämistä? Kiitä palautetta antaneita, ja vastaa mahdollisiin kysymyksiin. Jos pidit kilpailut yhdessä jonkun kanssa, käykää palautetta yhdessä läpi. Esille nousseet kehityskohdat kannattaa ottaa ylös, jotta niihin muistetaan keskittyä ensi kerralla.

Kiitä itseäsi ja tiimiäsi

Hyvä sinä, hyvä te! Kisapäivät saattavat olla rankkoja rutistuksia, nyt on aika levätä hetki. Kiittäkää toisianne tehdystä työstä.

7. LOPUKSI

Muista:

- ★ Tarkoitus on pitää hauskaa - järjestämisen ei pitäisi aiheuttaa liikaa stressiä
- ★ Erilaisuus on rikkaus ja keppihevoset vapaa harrastus - pidä juuri sellaiset kilpailut, kuin haluat
- ★ Asiat eivät aina suju suunnitellusti - ja se on ihan ok
- ★ Apua saa se, joka sitä pyytää - myös yhdistys auttaa parhaansa mukaan

Toivottavasti tämä opas tulee olemaan käyttökelpoinen työkalu niin uusille kuin jo kokeneemmillekin kilpailujärjestäjille.

Kysyttävää, lisättävää, kyseenalaistettavaa? Ota meihin yhteyttä sähköpostitse skhh@skhhry.fi.

Antoisia hetkiä keppihevoskilpailujen parissa!

SKHH ry
Vilma, Julia & Anne